



TREDJE ÅRET PÅ SJÖBACKEN

Det allra största som har hänt i år är väl att H-G efter avslutad cancerbehandling inte hade några spår av cancer på efterkontrollen i november. H-G har kämpat med strålbehandling och annat under våren och sommaren men som tur är har allt gått bra. Han har även passat på och tränat att vara pensionär, eftersom årsskiftet innebär att han passerar över "gränsen".

Vi har också haft underbara vänner som tagit hand om oss. När man tänker tillbaka kommer några sommarminnen fram med en midsommarfest på Fastarby, mitt i skogen i Tärnanområdet, där Ulla och Sivert skötte om oss med mycket sång bland deras vänner. Gunilla och Anders på Ösby har vi sett flera gånger och bl a hälsade vi på i deras hus på landet, Brännström i Roslagen. Ingrid tog emot oss och några fler hästvänner i hennes nya sommarstuga i Marum på Björkö. En dryg vecka gick färden lite längre och norrut där Anders och Inger tog emot oss i Norrfjärden i Piteå. Ett reseminne, en ny handväska, därifån köpte Sonia på Bölebyns garveri <http://www.bolebyn-tannery.se/>. Väl uppe i Kalix tog Sonias bror Ulf och hans fru Gretel hand om oss. En utflykt till Sonias barndomsstad Boden och ett besök där i ett gammalt fort var spännande. Plötsligt fick Sonia se allt det som tidigare varit förbjudet för alla bodensare.



Tomas, Sonia och Stina arbetar med dammen

Men vad har då hänt på Sjöbacken? Ja, inte mycket i år - heller. Lite underhållningsarbeten som målning av småsaker, men annars inte så mycket förutom att dammen har blivit nästan klar.

Tomas, Stina och i viss mån även Björn, Linda och Sjöbackeninnevånarna har grävt, tömt regnvatten, grävt, sållat sten, lagt ut gummidukar och fiberdukar och fyllt på vatten till den nya dammen. Och fyllt på vatten, tagit upp duken och tätat bättre och fyllt på vatten.

Sjöbackenbladet 30 juli 2005

Sprakande pumpnyheter

Med anledning av den senaste händelseutvecklingen med dammprojektet kommer här ett litet extrablad.

På fredagens eftermiddag samlades hela familjen, för att ta itu med dammprojektet. Nu skulle dammfolien läggas ut efter timmar av grävningens arbete av framförallt Tomas och Stina, men då och då även av Björn och Linda. Väl på plats upptäcktes att dammen redan var vattenfylld (väl vald lågpunkt för en damm) och måste tömmas innan dammduken kunde läggas ut. Med en stor suck, med friskt mod och starka armar satte ungdomarna i gång, att skovla upp tung lera och gräva ett utloppsdike. Herrskapet på Sjöbacken lyste dock med sin frånvaro och från dem ökade dammens vattenvolym inte med en enda svettdroppe. Var höll de hus?

Inte förrän dagen efter jobbade med Sonia med utloppsdiket under en timmes tid innan hon gav upp projektet och såg framför sig dammgrävande i timmar de kommande årens somrar allt medan ogräset täppte igen i alla diken. Efter lite rådgörande med den mer teknisk kunnige Hans-Georg bestämdes att en dränkbar pump skulle inköpas, som sedan även ska kunna pumpa upp vattnet till Tomas vattenfall längs branten. Sagt och gjort och nu pumpar pumpen för fulla muggar och botten börjar bli allt mer synlig, så kanske blir det en fortsättning och "avslutning" på dammprojektet redan i år.

Sjöbackenbladet bevakar och återkommer!

Tyvär måste vi meddela att allt kanske inte var så lättlost, medan notisen skrevs stannade pumpen. Men efter rengöring och lite läsning över den (inte så väl valda ord) så kom den igång igen. Så nu håller vi alla tummarna att pumpen ska ha ett fortsatt säkert driftsliv. Risken är annars stor att familjefriden i hus Sjöbacken får sina törnar. Och lite vatten kvar i dammen är väl bara pikant?

Men helt tätt fick vi inte dammen under sommaren 2005, utan det får nog bli fortsättning 2006 också. En mysig kvällsinvigning med flytande värmeljus och stjärnljus på himlen blev det dock. Det ser också ut som om dammen kan bli en mycket trevlig uteplats. Det blir säkert kontemplativt med den lilla dammen med utsikt över sjön, särskilt om den kanske på sikt kompletteras med en grillplats. En del växter har kommit ner i jorden under hösten, bl a lökar som vi hoppas kommer upp i vår.

I år har vi haft nöjet att vara extramatte och husse åt två olika hundar. Nessie, en gul kungspudel med efternamnet Friman-Scharin, under nyårshelgen, och Kina, en svart groenendahl med efternamnet Helander, under påskhelgen. Plötsligt började vi träffa hundägarna runt omkring när vi också var med hund och de runda magarna fick sig en välbehövlig motion.

Årets mest omtalade fest i trakten den timade inte på Sjöbacken utan på Skepparbacken, dit Margaretas dambekanta var inbjudna. Vi skumpade iväg i Kerstin M:s fyrhjuliga bil på en lerig åkerväg där vi skrämde upp en hornuggla innan vi kom fram till Skepparbacken. Väl där blev vi omhändertagna av ett gäng frack- och jackettklädda herrar som körde undan bilar och serverade mat, kaffe och dricka. Allt efter varje dams minsta önskemål. Maten, thailändsk meny, anrättades av husets döttrar. Mycket gott! Alla damer gled sedan iväg från middagen med en orkidé i handen och ett leende på läpparna i den mörka novembernatten. Lite på avstånd från Sjöbacken, vid Domarudden, kokade Sonia soppa under skymningsspelet Huldrans natt, <http://www.huldransnatt.nu/>,



Kina till vänster och Sonia med Nessie till höger.

strax efter midsommar. Där kunde troll, älvor, huldran själv och annat skrymt ses eller höras. Dock ingen tomte, något som vi också undrar hur det är med på Sjöbacken, trots att han fått sin julgröt varje år. Besök av ett skogstroll, eller flera, har vi dock haft på Sjöbacken i år, se under fågelliv.

En av de få större tillställningar som ordnades av Sjöbackenfolket i år var en hösthästräff i september där Bliöa hälsades välkommen till vår familj och till trakten. Om du undrar vem Bliöa är så läs mer under hästliv nedan.

Så har nu även H-G drabbats av vår vägs förbannelse, på annandagen träffade han Theza i backen upp efter Arken, lite väl hårt, i en plåtkyss. Vägen var denna gång inte tillräckligt bred för två ekipage, men som tur var klarade sig alla inblandade bra. Kanske beror detta på att den här vägen har så många naturliga farthinder, med gropar (som faktiskt las igen i slutet av året efter ett telefonsamtal från Margareta), knöglor, skarpa kurvor, backar och skymd sikt, så det går inte ens att komma upp i hastighetsbegränsningen. Något som påpekades av Egon, en av våra vänner, som mycket förundrat kommenterade 70-skylden; ”och plötsligt kom en 50-skylt!” sade han uppbragt. Jag undrar om det inte var enda gången han höll hastighetsbegränsningarna i hela sitt liv när han körde ut till oss.

PROJEKT STRANDÄNG

Strandängen har även i år blivit slagen, blott en gång, men vassen har dock glesnat ut och bara några smala strån står där nu fastfrusna i vinterisen.





Kungsängslilja (t.v.) frösåddes 2003 och ett exemplar blommade för första gången våren 2005. Berit, Doris och Ingrid (t.h.) arbetar flitigt med höskörden.

Floran har börjat ändra sig en del och bl a har starren tagit över närmast stranden istället för vassen. Andra arter som ökat är frossört, äkta förgätmigej och sjöranunkel. Kråklöver har däremot svårt att klara sig för lieslätter, då man lätt sveper upp de långa utlöparna de har. I vattnet har näckmossa fått en stor dominans och antalet smådjur har ökat (även om ingen riktig kvantitativ undersökning har gjorts). Strandängen har i alla fall i år fått sin användning som demonstrationsplats för vattenprovtagningar under företagsbesök av ÅF, WSP och Tyréns. Flera fiskarter använder det lieslagna vattenområdet för sin lek. Det används också under vintern för in- och utpassering av däggdjur som rådjur, hare och räv.

Ytterligare ett nytt ekologiskt experiment har startats. Jan och Astrid Ohlin har varit snälla och upplåtit sin äng till betesmark så en del tid i somras gick åt till att stolpa in ängen och näs-

ta år ska den förhoppningsvis bli ordentligt betad. Innan stolpningen blev ängen slagen och bl a Ingrid och Berit var snälla och hjälpte till att hässa och lassa upp hö. Hö som småningom hamnar/de i magarna på fåren, korna och hästarna på Undal i Tärnanområdet.

FÅGEL- OCH DJURLIV

Till nyårsdagen 2005 hade vi noterat 130 fågelarter på eller från tomten och vid årets slut hade det tillkommit sex.

Eftersom vi sett de arter som är mer eller mindre vanliga, så är det mera av rariteter som nu droppar in, även om vi fortfarande väntar på gråsparv.

Fågelbordsövervakningen gav hela 29 arter vintern 2004/2005. Då detta skrivs är artantalet uppe i 20 för 2005/2006. Bland annat har en bergfink bosatt sig i vårt Forsythia-snår och (östliga) trumpetande domherrar, kommer då och då fram till matningen.

Till årets verkliga tomt-rariteter kan vi räkna amerikansk kricka och gråhakedopping. Som visade sig samma morgon! Det var ungefär som blå kärnhök och skäggmes hösten 2004 som visade sig inom en tidsrymd av fem minuter. Vårt första tomtkryss med hjälp av mikrofonparabol (jo, det är tillåtet - precis som kikare/tub) blev gräshoppssångare, som sjöng tvärs över sjön under några kvällar. Andra nya arter var blåhake och vinterhämling, bägge på höststräcket.



Stjörtmes och större hackspett besöker fågelbordet. Kattuggleungen tittar ut ur sitt bo - visst är han/hon lik ett skogstroll?

Under några morgnar i Kristi Himmelfärdshelgen kunde vi se bävvar varje morgon när de kom simmande söderifrån mot hyddan i norra delen av sjön (se Sjöbackens fågel- och natur-sida: <http://www.conec.se/sjo-backen/natur.htm>) och en morgon simmande en utter söderut alldeles framför H-G. Enda nya tomt-däggdjursart är kanske (tyvärr) brun råtta. Vi väntar fortfarande på varg, men alla som visar sig i trakten verkar bli överkörda.



Ingrid och Bliða.

Under vårvintern har vi hört kattuggleparet ha parningsspel alldeles vid huset. Trots detta misstänkte vi inget särskilt innan en kattuggleunge plötsligt började tigga nedåt sjön. Döm om vår förvåning då vi såg ett ugglehuvud sticka ut ur vår knipholk! Så småningom kom tre ungar ut ur boet och de höll till runt Sjöbacken ända långt in på hösten.

Bevakningen vid Sjöbacken har inte blivit så intensiv i år, men med mer fritid (?) kommer det förhoppningsvis att kunna trilla in flera nya arter under de kommande åren. När kommer den första svarta storken t.ex. - och kungsörnen? Orsaken till den sviktande bevakningen har delvis varit, att H-G velat uppnå 300 kryss före pensioneringen. Detta lyckades också med råge: dagsnotering 304 arter med dvärgspoven på Öland som märkligaste art (ny för landet).

HÄSTLIV

Hela våren hade jag förmånen att vara medryttare på Óðinn, Ulrikas häst. I början av

säsongen hade vi några riktiga härliga ridturer bort mot Hagby i gnistrande snö, eller runt Fjätturen. Min ganska nya orienteringslampa är jag mycket glad över och jag kunde även rida ut i mörkret ensam. Tyvärr har Óðinn varit halt en del av säsongen, så det blev ganska stillsamma turer på slutet. Under årets sista dagar har han fått behandling för håltan, som han svarat positivt på, så det är bara

att hålla tummarna. Jag passade då på att öva mig med longering och tömkörning med bl a hjälp av Lena D, se nedan. På Edsvall var som vanligt familjen Lipping välkomnande.

Efter påsken tar så tankarna på inköp av häst ordentlig fart och jag börjar provrida. En process som kommer att ta sin tid, men där jag hinner träffa många fina hästar och trevliga ägare. För att lära sig så mycket som möjligt innan jag har en egen häst tar jag lektioner för Haffi Gislason under våren. Härligt gäng att rida med också.

Så blev jag då med häst i slutet av augusti. Det var Bliða frá Hlið som flyttade in på Svista 1 september. Bliða är född på Island 1989, där hon har fått två föl, men flyttade till Sverige tio år senare och hamnade ganska snart på Faxi Islandshästar i Åkersberga, <http://www.faxi.nu/> där hon var tur- och lektionshäst.

Vi har haft mycket roligt sedan hon kom, inte bara jag utan förhoppningsvis även Kerstin Müllern och Ingrid Persson som också hjälper



Kerstin M undervisas i tölridning av Haffi till vänster. Bliða tomtar för Sjöbackenfolket med sina medhjälpare till höger.

mig med Bliða. Först i början har det varit jobb att få henne mjukare, mer musklad och därmed också få till tölten riktigt fint. Den var väl inte den allra bästa efter att hon hade burit många nybörjare.

Här har framförallt lektioner för Haffi Gislason och Lena Danius varit till stor hjälp. Haffi Gislason är en mycket välkänd islandshästtränare som inte behöver presenteras närmare och som raskt hjälpte mig att hitta tölten. Lena Danius undervisar i klassisk ridning, <http://ekipage-1.se> och försöker lära mig finlir med direkta och indirekta tygelhjälp. Det börjar gå lite bättre i alla fall och här är kanske den stora svårigheten inte Bliðas utan att få Sonia att koordinera sina rörelser och dessutom inte i ett tempo som Bliða uppfattar som ultrarapid.

Den 5 - 6 november blev det också en gångartskurs för Pia Andréasson, <http://www.emblagard.se/>. Pia anpassar sina kurser efter varje ekipage och jag, Bertil med Primus och Monika med Fjári ville öva bl a galopper och vår lilla grupp hade verkligen fartiga övningar under våra individuella tid. Allt under Pias granskande öga.

Under hösten har också många av mina hästväänner varit och hälsat på och en del av dem har också fått äran att provrida Bliða. Vid välkomstfesten för Bliða i september fick vi också se folket på Svista visa upp några av sina galoppörer, bl a en unghäst, en mamma med sitt föl och en tävlingshäst med Darren på ryggen i sin tävlingsmundering. Lena D visade lite klassisk ridning på en vit springare, Pargon, en

arabhäst som Lenas mamma äger. Bliða fick visa att hon var duktig på tömkörning, åtminstone när Ulrika körde henne.

Senare under hösten har Sonia övat mer på tömkörning och i början av december provades en nyinköpt liten vagn. Så på julafton fick Bliða, Sonia, Björn och Linda tomta för Tomas, Stina och H-G som väntade på Sjöbacken. Dessförinnan hade hon lussat för Sonia och H-G med Ingrid på ryggen och den lilla tomte-luvan på örat - årets julkort.

Lite andra underliga saker har hon också varit med om här bland Sjöbackenfolket, bl a fick hon hjälpa till att dra upp roddbåten från sjön. Det var verkligen välkommen hjälp då själva skrovet hade blivit vattenfyllt efter att vatten runnit in genom hålen för årtullarna. Lite konstiga tycker hon nog vi är, men ganska spännande när en massa saker händer.

Lite eget hyss har hon också hittat på, som när hon smet in under läktaren bland stolpar och annat. Nåväl, det gick bra.

En av de sista dagarna på året har Bliða, Sonia och Ingrid haft en lekdag med öltölt och slalomridning, bägge grenarna på en hand och barbacka. Löslongering ingick också i lekarna och där vann Bliða helt klart, då hon avvaktade länge innan hon ville komma till oss. Efter detta prövade vi med tolkning, jag på Bliða och Ingrid på skidorna. Det gick jättebra utom då Sonia gjorde en alldeles för tvär och snabb sväng. Ingrid låter hälsa att nästa gång är det hon som tänker rida (uj, hur ska det gå, Ingrid som är en duktig skidåkare, men jag ...).



En kniphanne vårspelar.

Blida låter hälsa att hon trivs bra på Svista, det är härligt med den stora stohagen och allra helst vill hon vara ute där hela tiden med sina kompisar. Ganska bra kompisar tycker hon att hon har hittat (hmmrrr hör jag Vaka och Månadis protester i bakgrunden). Sonia låter hälsa att ibland är hagen alldeles på tok för stor när hon ska leta efter en svart häst i svarta höstmörkret, men nyttig motion blir det ju.

Liter mer om hästar finns på Sonias hemsida <http://www.conec.se/sonia/>.

MUSIKLIV

H-G och Tomas sjunger fortfarande i Vadakören. Tyvärr tappar kören medlemmar hela tiden, så H-G har blivit tvungen att skola om sig till tenor. Inte helt enkelt, speciellt inte på Julottan som gick förfärligt dåligt för en uppskrämd bas. Däremot blev julkonserten riktigt bra. Tomas spelade in, så det kanske kommer något på nätet så småningom.

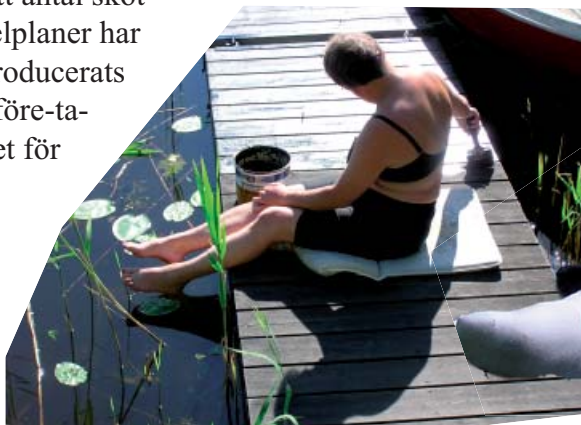
Vadakören har egen hemsida: <http://www.abc.se/home/m4046/vada>.

CONECs AR

I år har det varit många mindre jobb på företaget och många som underkonsult. Vi har varit underkonsulter åt bl a Tyréns, WSP, White och ÅF.

Några av de uppdrag som vi arbetat med är vattendragsundersökning i Östergötland inför en koncessionsansökan för dragning av naturgasledning.

Ett antal skötselplaner har producerats i företaget för



Sonia arbetar flitigt?

Långbrogårdsparken, Kolbotten, Fallbrickan och Blackeberg, alla naturområden inom Stockholms Stad. Skötselplanen för Järvafältet inom Stockholms Stad, Igelbäckens kulturreservat, fick kompletteras under våren, men detta ärende rullar nu vidare efter att ha varit ute på remiss under hösten.

Stockholms Stad har planer på att förbättra Igelbäcken, med bl a en del nyanlagda våtmarker på Järvafältet och ville inför detta ha en beskrivning av naturförhållandena innan, vilket Conec fick i uppdrag att genomföra.

En del muddringsärenden, framförallt som underkonsult till Friman Ekologikonsult, har också funnits på dagordningen. Här har delar av skärgården fått besök av oss som Norra Blidö, Djurö och Brevikshalvön.

Bygg- och planeringsärenden har ju länge varit en specialitet för företaget. Ekologiskt underlagsmaterial inför bebyggelseplanering har lämnats i en del fall som t ex i Fors, Vendelsö och Vårberget. Några ärenden har varit alldeles i närheten av vårt tidigare hem i Täby Kyrkby, som vid Bällstaberg och Okvista. Det är ju med lite blandade känslor vi gör dessa utredningar där Storstockholm bli allt tätare och mer igenbyggt, medan vi ser om det finns lämpliga korridorer eller känsliga miljöer som bör sparas. Men förhoppningsvis kan vi hjälpa till med att styra planeringen i viss mån till det mest lämpliga från grönstruktur-synpunkt.



Men allt är inte jobb!

För Sörab har vi i år tittat på hur Löts våtmarksrening har utvecklat sig. Vid Löts avfallsbehandling låter man lakvattnet som ett sista steg renas i en anlagd våtmark i skogen innan vattnet släpps ut i diken utanför anläggningen. Anläggningen fungerar riktigt bra och även växt- och djurliv har anpassat sig snabbt till de nya förhållandena. Anläggningen byggdes 1998 och i den lilla damm i skogen häckade svarthakedopping, skogssnäppa, sothöna och rörhöna i somras.

Även i år fick Sonia möjligheten att medverka på Kai Warttainens kurs i stadsbyggnad för tredje årets arkitekturstudenter. I år arbetade studenterna på två olika platser; Sundbyberg och Vendelsö. Det är verkligen roligt att försöka fundera hur man ska förklara ekologi för arkitekter när de ska formulera sin Ecoidealplan. Nyttig övning även för Sonia!

Under året har H-G varit inkopplad på ett märklig vattenmål i Jämtland. Ljungå kraftverk på gränsen mellan Jämtland och Medelpad (mellan Sundsvall och Kälarne) har byggts med givet tillstånd, men 30 meter fel i läge. Länsstyrelsen har då sett en möjlighet att stoppa alltihop, trots att kraftverket var färdigt till ca 85%. Kraftbolaget har gått i konkurs och konkursförvaltaren driver ärendet vidare. Sökanden "vann" första ronden - i vattendomstolen, men länsstyrelsen med stöd av Naturvårdsverket har överklagat till vattenöverdomstolen där ärendet ligger nu.

H-Gs LIV PÅ MKB-CENTRUM SLU

Under året har H-G varit två vändor till Vietnam som ledare för det monitoring-team som MKB-centrum ansvarar för och som ska följa hur ekologiska och sociala aspekter hanteras i det program för vattenkraftutbyggnad som håller på att tas fram under norsk och svensk ledning.

Tanken har varit att H-G skulle trappa ned arbetet på centrum inför den kommande pensioneringen, men strålbehandlingen mot prostatacancern kom emellan, så när hösten började skulle H-G inte kunna jobba mer än två dagar i veckan för att hinna göra av med övertid och

sparad semester. Det gick nästan: tio dagars sparad semester får bli en sista lön från SLU. Däremot ska CONEC och SLU förhoppningsvis kunna sluta ett avropsavtal för fortsatt samarbete med handledning av doktorander, utlandsprojekt, osv. H-G avtackades väl både vid ett onsdagsmöte och vid institutionens julfest.

Under 2006 ska H-G vara ansvarig redaktör för en antologi om miljökonsekvensbeskrivning som enligt planerna ska tryckas i december 2006 (Studentlitteratur). Det blir alltid lika spännande att se, om allt material hinner komma in i tid.

I mitten av februari reser H-G till Nicaragua för att under en vecka handleda sin Nicaraguanska doktorand Matilde och sedan blir det säkert en, möjligen två, resor till Hanoi också i samband med monitoringarbetet med det Vietnamesiska kraftverksprogrammet, som ska slutföras under året.

Förhoppningsvis kan Olavi från Tartu ta sin doktorsexamen under hösten och Antoinette sin lic. Så det verkar, som om nästa år också skulle bli ganska fyllt med arbete.

Sonia och Hans-Georg
Ekologerna på Sjöbacken





Under året har H-Gs mamma Elisabeth flyttat till Mariekällgården i Södertälje. I januari 2006 fyller Elisabeth 94 år.



Hans-Georg, Sonia och Bliða önskar er ett Gott 2006.

HEMSIDOR

Hans-Georg <http://www.abc.se/home/m4046>

Sonia <http://www.conec.se/sonia>

CONEC <http://www.conec.se>

Sjöbacken <http://www.conec.se/sjobacken/sjobacken.htm>

Vadakören <http://www.abc.se/home/m4046/vada>

Angarngruppen <http://www.angarngruppen.se>

Sjöbacken, Svista 17, 186 97 Brottby

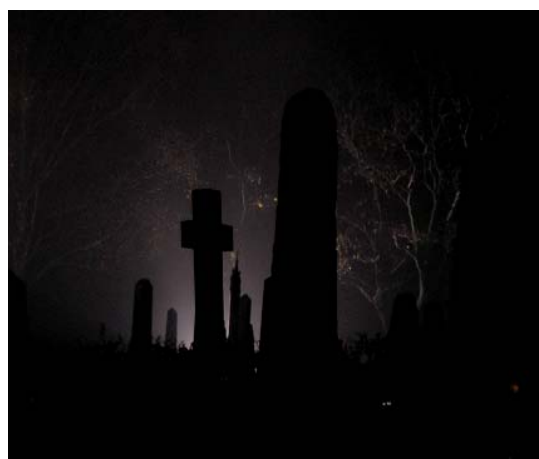
08 - 510 104 31 (bostaden), 08 - 510 109 55 (Conec)

Om du vill e-posta till oss:

Sonia: sonia.eriksson@conec.se

H-G: hans-georg.wallentinus@conec.se

eller m4046@abc.se



Sommarfägring på Sjöbacken till vänster och Allhelgonastämning på Össeby-Garns kyrkogård till höger.